

شپنه ادی

لیکوال:

ڈاکٹر معمار حسمت اللہ اتمر

میاشت - نیندی / کال ۱۶۰۳

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شپنه ادې

ليکي پوهه:

سرليک: شپنه ادې

ليکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډپټور:

د پڅښتنې ډيزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۱۰۰

چاپ نېټه: مياشت - ليندۍ / کال ۱۴۰۳

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنوونې ترې د گټې اخيستني اجازه نه شته.

شپنه ادې

.....

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱ پڅښتنی
- ۲ بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳ ليکي پوهه:
- ۴ لړليک
- ۵ تران (پيل، شروع، بريد)
- ۷ د يادښتونو له پاره:
- ۸ نا انډوله (ناول، کيسه يا داستان)
- ۵۸ د چاپ شويو کتابونو لېست
- ۶۱ د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۲ د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۳ د پڅتنی څټ

شپنه ادې

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاینه او بی حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بی وسی یوه له لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل می و غوښتل یو بل حقیقي داستان یا ناول چي کیسه یې په هېواد کې د ننه تېره شوې ده، د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره شریکه کړم. زما د کتابونو مېنه وال یوازي معماران او انجینران نه دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې توپیر راوړم چي د هرې څانگې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي لیکني می توپیر و لري او هم به می مینه وال ډېر شي.

شپنه ادې

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره بې ستونزې کره، تر څو مور له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. ز مور سره مرسته و کره تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

شپنه ادې

د یادښتونو له پاره:

- -۱
- -۲
- -۳
- -۴
- -۵
- -۶
- -۷
- -۸
- -۹
- -۱۰

شپنه ادې

نا انډوله (ناول، کپسه يا داستان)

پوره شپږ کاله د مخه د يوه حای څخه تېرېدم چې بي پلانه ساحه، د حشمت خان کول ته نږدې او په غير قانوني توگه جوړه شوې وه.

په کوڅو کې وړاندې تلم، غير پلاني کورونو ته مې نظر اچوه او په زړه کې مې ويل:

گوندي کومه ستونزه په ودانولو چارو کې پيدا کړم، پر هغه به ليکنې وکړم يا انځورونه يې واخلم، د خپلو ځوان محصلينو سره يې شريکه او پر ستونزو يې مسلکي نظر واچوم.

يوه څو ودانۍ مې په سترگو ولگېدې چې په غير تخنيکي (غير فني) توگه جوړې شوې وي. د ودانيو په تهډاب کې تيزې په غير منظمه توگه کارول شوې بيا پرې پخسه، اومه خبنتي وروسته پرې پخې خبنتي کارول شوې وي.

ما د هغې ودانۍ او څو نورو نه انځورونه واخيستل او وړاندې روان شوم.

بيا يوه کوشني ډگر خوا ته نږدې شوم.

سترگي مې په يوې لوي کيردۍ ولگېدې چې تر څنگ يې اوبنان بنکار بدل.

زه لږ نږدې لارم.

کيردۍ خورا زړه او په لسگونو پيوندونه (پينې) په کې بنکارېدې.

شپنه ادې

زما له پاره د حيرانتيا خبره دا وه چې:

دلته يواځې يوه كيږدې؟

کوچيان تل سره يو ځای وي.

د هغوی كيږدې سره نږدې او ټول سره په يوې سيمې کې ژوند کوي.

بيا دا ولي يوازي، د کورونو تر څنګ ولاړه او شاو خوا يې نورې كيږدې نه ليدل کېږي.

نور هم نږدې لارم.

د كيږدې خوا ته ماشومان په لوبو بوخت وو.

په ماشومانو کې دوي د کوچيانو او نور يې د کلي ماشومان ول.

هغوی په گډه چينټري (چينټرک) کوه.

نور هم نږدې شوم.

د ماشومانو مي و پوښتل:

دا كيږدې د چاه ده؟

د کلي ماشومانو و ويل:

د دغو ماشومانو ده.

بيا مي کوچني الک ته و ويل:

دا كيږدې د تاسو ده؟

شپنه ادې

هغه و ويل:

هو!

بيا مي و پوښتل:

پلار دې په كيردې كې دى؟

هغه و ويل:

نه!

زما پلار د يوه ماين په چاودنه كې مړ شوى دى.

بيا مي وپوښتل:

ته له چا سره ژوند كوي؟

هغه و ويل:

زه مې له ادې سره ژوند كوم.

ما و ويل:

ادې دې چېرته ده؟

هغه و ويل:

ادې مې رمه د خړولو د پاره وړې ده.

بيا مي و پوښتل:

په كيردې كې ستا مشر ورور شته؟

شپنه ادې

هغه و ويل:

نه!

زما مشر ورور هم د ادې سره مې تلی دی.

ما و پوښتل:

په کيردۍ کې څوک شته؟

هغه و ويل:

نه!

دلته زه او خور مې يو.

وروسته مور او ورور مې رمه راوړي.

بيا مې و ويل:

کومې خوا رمه څروي؟

هغه د کول خوا اشاره وکړه.

ما دهغه او نورو ماشومانو نه مننه وکړه او د کول خوا روان شوم.

لږ وړاندې لارم.

رمة مې تر سترگو شوه.

رمة ته نږدې شوم.

رمة ته نږدې يوه بنځه او ماشوم ليدل کېدل چې ولاړ او د پسونو

ننداره يې کوله.

شپنه ادې

نور هم نږدې شوم او پر ماشوم مي غږ کړ:

سپې خو به دې خوړل نه کوي؟

هغه و ويل:

نه!

زه يې نه پرېږدم چې څوک ودالي.

نور هم نږدې شوم.

له هغه مي و پوښتل:

کولای شئ د پلار د مړينې كيسه دې راته وکړئ؟

هغه و ويل:

زما په ياد نه ده.

په دې وخت کې مور يې نږدې شوه.

هغې مخ په پلو پټ کړ او ويې ويل:

ته څوک يې وروره؟

ما ورته و ويل:

زه يو انجينر، استاد او نوی ليکوال يم؛

غواړم چې کتابونه وليکم.

بيا هغې و ويل:

شپنه ادې

په کتابو څه کوي؟

ما و ويل:

کتابونه ليکم بيا يې په وړيا توگه په خلکو ویشم، تر څو خلک هغه ولولي او ترې گټه پورته کړي.

هغې و ويل:

د کتابونو گټه څه ده؟

ما و ويل:

په گټه يې هغه څوک پوهېږي چې ليک او لوست ولري.

بيا هغې زياته کړه.

مونږ خو ليک او لوست نه لرو او نه هم له مونږ سره امکانات شته.

زمونږ ټول عمر په سفر کې وي.

خبرې زياتې شوي...

ما له هغې و غوښتل چې خپل د ژوند داستان په لنډه توگه راته و وايي چې زه يې په کتاب کې راولم، تر څو نور ترې څه زده کړي او د کلونو د پاره په زړونو کې پاتې شي.

هغه په سوچ کې شوه.

وروسته يې راته و ويل:

زه به خپل د ژوند لنډ داستان تا ته و وايم .

شپنه ادې

ته يې وليکه!

کتاب چې دې چاپ کړ يو ټوک يې ماته و ساته، کوم وخت چې زه
بېرته راغلم، ماته يې راکړه.

ما ورته هوډ ورکړ چې همداسې به کوم.

ما داستان يا ناول داسې پيل کړ:

شپنه ادې

نوم يې پانه او ديوه شپانه په کورنۍ کې زېږدلې وه، شنه سترگې او د شيدو غونډې سپينه او بڼکلې وه.

د کوشنيوالي نه يې د پشیرليو (ميرو شيدو څښونکي بچي) سره عادت کړی و او د پشیرليو په سي يې خپورې هم کولې.

پشیرلي به يې نيول او بڼکلول.

لږ غټه شوه او په خبرو راغله، بيا به يې په پشیرليو غږ کاوه او هغوی هم د پانې له غږ سره بلد (عادت) شوي او هغې ته به يې ځانونه نږدې کول.

هغې به هم خپل نازکه لاسونو پشیرليو د غاړې نه تاوول او سرونه به يې مچول.

پشیرليو به د هغې په غږ کې ځانونه سولول او د هغې سره به يې مينه کوله.

هغه غټېده او د پشیرليو سره يې مينه ډېرېده.

په ژمي کې به د تور غره په لمنه کې تر کيردۍ لاندې او په دوبي کې کابل ښار د پغمان په شنو درو او سيند غاړه ژوند کوه.

هغه ژر، ژر غټېده.

موريې ورته په زنه کې شنه خالونه و وهل.

هغې به ورته شين خالی غږ کاوه.

شين خالی نوم د پانې خوښ نه راته او مور ته به يې ويل:

شپنه ادې

ماته شين خالی مه وايه!

ماته پاڼه و وايه!

زما د غرو د ونو پانې ډېرې خوبسېږي.

پانې شين، ژېړ، سور او داسې نور بڼكلي رنگونه لري.

زما سور رنگ يې تر ټولو خوښ دی.

مور به يې خندل او ويل:

ته د کوچنيوالي نه پخې، پخې خبرې کوي.

ښه به دا وي چې تا ته ادې و وايو.

هغې به خندل او کوبښ به يې کوه چې غټې او پخې خبرې وکړي.

هغه لږ نوره غټه شوه.

ديارلس کلنه شوه.

د مور سره به يې مرسته کوه.

کله ناکله به يې د پلار سره رمې د څرولو له پاره غرو لمنې ته، تله.

هغه ډېره هوښياره وه.

هرڅه ته به يې پام کوه.

په کوم شي چې نه پوهېده، د خپل پلار او يا د مور نه به يې پوښتنه

کوه.

هغې بل ورور او خور نه درلود.

د کور يواځينې ماشومه وه.

شپنه ادې

هغې به د الكانو كارونه هم كول.
چينې ته به د نورو خورونو سره تله.
بيا به يې له غره نه بوتې هم راوړل.

هغه ډېره غښتلي او زړوره وه.
د خپلو همخولو سره به يې چينترې يا چنترک، لوبه كوه.
هغې به تل لوبه كته.

په مندو كې هم تر نورو تكره وه.
هېچا به نه شو كولاى چې هغه په مندو كې و نيسي.

هغې به د كور كارونه لكه:

- پخلى
- ډوډۍ پخونه په تناره او پر تې
- لوبني مينځل
- كالي مينځل
- مېرې لوشل
- مستې او پڼېر جوړول
- تروې شاربل
- په ستنې كالي گڼدل
- جاړو كول او داسې نور كارونه زده كړل.

مور به يې هم كوښښ كوه چې هغه هر څه زده كړي، تر څو په راتلونكي وخت كې چا ته محتاجه او لاس يې بند نه شي.

شپنه ادې

هغې به بڼه او د مشرانو کارونه کول.
ځکه مور او نورو همزولو به هغې ته ادې ويل.

ادې ځوانه (پيغله) شوه.
د هغې د بنايست ډنډوره شوه.

ټولو کوچيانو کې د ادې د بنايست او کار يادونه کېده.

څه وخت تېر شو.
هغه د خپلې کورنۍ سره تل په شان د کابل نه تور غره لمنې ته کډه
شوه.

لمړۍ يې د کيږدۍ په درولو کې له پلار او مور سره مرسته وکړه.
وروسته يې اوښ کيڼاوه او د اوږو جوال يې راکوز کړ.

بيا يې اوږه په لپو د جوال نه واخيستل.

اوږه يې په يوه غټ خټين لوبښۍ کې چې تغاره نومیده واچول.

وروسته يې د اوبو بوشکه واخيسته، سر يې خلاص او د اړتيا اندازه
اوبه يې په تغاره کې واچوې.
وروسته يې مالگه هم ور زياته کړه.

اوږه يې لامده او کوشنۍ ټوکر يې پرې اوار او لمر ته يې کيښود.

شپنه ادې

بيا يې له ډبرو نه، نغري جوړ كړ.

وچ بوتې يې را ټول كړل.

اور لگيد يې د مور څخه واخيست او اور يې بل كړ.

لمړی يې تور چاپير (چايجوش) په نغري كېښود.

اوبه يې و خوتولې، بيا وروسته يې پريمانه شين چای په چاپير كې واچوه.

پيالي يې پريمينځي.

په دي وخت كې د هغې مور او پلار نور اړين كارونه لکه:

- د اوبنانو نه بار كېښته كول

- د نيمڅيو اوارول

- د بسترو دننه كول

- د توشكو اوارول

- د بالښتونه كېښودل

- د رمې تنظيمول

- د اوبنانو او خرو ټرل كيردې خواته،

د مېزو لوشل او داسې نور كارونه تر سره كول، ټول خلاص كړي ول.

چای د دمولو نه وروسته هغې د اوږو تگار ه راوخيسته.

تبی يې پرنغري كېښوده.

شپنه ادې

د پتیره ډوډۍ په پخولو، لگیاه شوه.

ډوډۍ یې پخې او په کوچنۍ توکړۍ کې یې کېښودې.

ډوډۍ پخول خلاص شول.

هغې د نغري اور مړ کړ.

بیایې توکړۍ واخیسته او کیردۍ ته د ننه شوه.

هلته یې توکر اوار کړ.

گره (گوره) یې هم په توکر کېښوده او چای یې پر پیالو و وېشل.

بیا یې ډوډۍ هم د تکرۍ نه واخیسته او پر توکر یې کېښوده.

مور اوپلار ته یې و ویل:

راځئ!

ډوډۍ وخورو!

هغوی هم توکر ته نږدې شول.

په خورو یې پیل کړ.

چای او ډوډۍ هغوی ته ډېرخوند ورکړ.

دا ځکه چې خورا سترې شوي وو.

پانه (ادې) خورا سترې شوي وه.

شپنه ادې

بيا يې سر ته بالښت کېښود او بیده شوه.

پلار يې رمه څرولو ته ويوره.

مور يې هم په نورو کارونو بوخته شوه.

دوې گړۍ وروسته هغه له خوبه وپينه شوه.

سترگې يې و مښلې.

بيا له ځايه اوچته او ودرېده.

مور يې غږ کړ!

ادې پاڅېدې؟

هغې و ويل:

هو!

څه دې ويل؟

مور يې و ويل:

نه!

څه مې نه ويل.

کولای شې، چې د همزولو نجوسره گودر ته لارې او اوبه راوړي؟

هغې و ويل:

هو!

کومه ستونزه نه شته.

شپنه ادې

هغې خر کته او تشې بوشکې يې پر خره وتړې.
بيا يې پر نورو نجونو غږ کړ.
څوک اوبو ته ځي؟

نجونو غږ کړ!
دا دی!
مونږ هم اوبو ته ځو.

نورو هم خرونه کته کړل او بوشکې يې پرې و تړې.

ټول سيند خوا ته روان شول.
ځنډ وروسته هغوی سيند ته ورسېدل.

بوشکې يې د خرو نه خلاصې او پر ځمکه يې کېښودې.

يوه، يوه بوشکه به يې ډکوله او خرو ته به يې نږدې ايښوده.

ټولو خپلې بوشکې ډکې او خپلو خرو ته يې نږدې کړې.
بيا وروسته هغوی و ويل:
راځئ!

په وار سره به بوشکې پر خرو و تړو.
بيا به ټول يو ځای کيږديو خوا روان شوو.

هغوی يو ډبل سره مرسته کوله.
ټولې بوشکې پر خرو و تړلې شوې.

شپنه ادې

بيا ادې غږ کړ!
خرونه و گورئ چې بوشکي سستي نه وي.

ټولو و ويل:
بوشکي کلکي دي.

ادې و ويل:
بس!
حرکت کوئ.

خرونه مخکي او نجوني ور په سي شوي.

په لاره کي به يي ټوکي کوي او خنډل.

هغوی په لاره روان وو.
د ادې د تره زوی چې نوم يي سور گل و، تر منج بوتې شا پټ و.
او د ادې ننداره يي کوه.
بوټی ډېر غټ و.

نجونو ته هغه نه ښکاره کېده.

نجوني تېرې شوي.

سورگل په مړه خپټه، د نجونو ننداره وکړه.

شپنه ادې

بيا يې په زړه کې ادې يې د نورو نجونو سره پرتله کړه.

هغه ته د ادې د لارې تگ، غښتلتيا او خندا خوند ورکړ.

وروسته له خايه پاڅېد.

شاو خوا يې وکتل.

څوک نه ښکارېده.

سورگل ورو، ورو خپلې کيردې خوا ته روان شو.

هغه به هره ورځ تر هغه غټ منج بوتې شا ته پټېده او د ادې ننداره به يې کوه.

هغه په ادې مين شو.

پسرلی شو.

کوچيانو بيا گډې بار او د سړو سيمو خوا ته روان شول.

سور گل هم د نورو کوچيانو په شان د خپلې کورنۍ سره کابل ته لاړ.

هغه کابل کې په يوه او بل چل د ادې ليدنه کوه.

دوې، درې کاله نور هم تير شول.

سور گل مجبور شو چې د ادې په هکله خپلې مور ته ووايي.

شپنه ادې

موريې دېره خوشحاله شوه.

خُکه !

ادې خورا غښتلي، کاريگره، چابکه او ښکلي نجلۍ وه.

موريې د سورگل پلار ته هغه د مینتوب کيسه، وکره.

هغه هم دېر خوشحاله شو.

بيا يې وويل:

د هغې پلار زما ورور دی.

مونږ به د هغې کور ته د دود سره سم رايبارۍ ته لار شو.

لمړۍ د سور گل مور رايباري ته لاره.

هغې د ادې په هکله، هغې مور ته وويل:

بيا مور يې څه وخت واخيست تر څو دا خبره د هغې پلار سره

شريکه کړي.

خبره شريکه شوه.

بيا پلار يې وويل:

ښه به وي چې دا خبره د ادې سره هم شريکه شي.

وگورو چې هغه څه وايي؟

مور يې خبره د ادې سره شريکه کړه.

شپنه ادې

هغه چوپه پاتي شوه او څه يې و نه ويل.

بيا مور يې ترې پوښتنه وکړه.

بيا يې څه و نه ويل او په سوچ کې ډوبه شوه.

په دريم ځل يې و ويل:

څه چې د الله رضا او ستاسو خوښه وي.

مور يې په ژړا شوه.

ادې و پوښتل:

ولي ژارې؟

هغې و ويل:

په رښتيا چې جلی د بل کور وي.

خوڅو موده د پلار په کوروي.

تر څو چې پيغله شي.

بيا بل کور ته ځي.

د جيبه يې دسمال و ويست او خپلې اوبښکې يې پرې وچې کړې.

بيا ودرېده او د کيردۍ نه د باندي شوه.

اونۍ تېره شوه.

د سورگل مور بيا رايبارۍ ته لاړه.

شپنه ادې

د پانې (ادې) مور سره يې تروې وڅښلې او بيا يې د رايبارۍ خبره تازه كړه.

هغې و ويل:

ما د ادې پلار سره هم خبرې وكړئ، كومه ستونزه نه شته.

مونږ سور گل پېژنو، هغه غښتلی ځوان دی.

د جمعې په ورځ نارينه راولېږئ.

مونږ به تاسو ته دسمال دركړو.

د سور گل مور خوشحاله شوه او ويې خندل.

بيا ودرېده او د ادې پوښتنه يې وكړه.

د ادې مور و ويل:

هغه گودر ته تللي ده.

اوس به د نورو نجونو سره يو ځای راشي.

د ادې مور وپوښتل:

هغې ته دې څه ويل؟

د سورگل مور و ويل:

نه!

هېڅ!

غوښتل مي چې مخ يې مچو كړم.

همدومره!

شپنه ادې

په دې ترڅ کې د ادې پلار کېږدی ته د ننه شو.
هغه سلام و اچاوه.

بنځو د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا د سورگل مور د ادې د مور نه خدای پاماني واخیسته او د کېږدی
نه د باندي شوه.

هغه ورو ورو خپلې کېږدی خوا ته روانه شوه.
ډېره خوشحاله وه.

پنځه دیکي وروسته خپلې کېږدی ته ورسېده.

د کېږدی مخ ته د هغې زوی، سورگل ولاړ و.
هغه خپلې مور ته سلام و اچوه.
مورېې هم وعلیکم و ویل.

بیا سورگل و پوښتل:
خوشحاله راغلي که خپه؟

هغې وخنډل.

بیا یې و ویل:

د سور گل مور کله خپه راغلي ده.
هغه تل خوشحاله وي.

سور گل هم خوشحاله شو.

شپنه ادې

بیا مور یې و ویل:

اوس به دې پلار رمه راوولي او زه به شیدې ولوشم.
ماښام به ستا پلار ته ټولې خبرې وکړم.

بیا یې سورگل ته و ویل:

ته لن لرگي مات کړه.

هغه تېر واخیست او دلرگیو په ماتولو یې پیل کړ.

پلار یې هم رمه راوسته او د کیردې خوا ته یې ودروله.

مور یې غوالشه واخیسته او د شیدو په لوشلو یې پیل کړ.

ماښام شو.

مور یې الکین بل (روښانه) کړ.

ټوله کورنۍ د الکین خوا ته راټوله شوه.

بیا یې ټوکر اوار کړ.

خویندو یې تودې شیدې او جوارې پر ټوکر کېښودل او په خوړو یې
پیل کړ.

د سورگل مور د ادې کیسه راوخیسته او ټولو ته یې د راببارۍ د
تگ پایله و ویله.

شپنه ادې

هغوی ټول خوشحاله شول.

د سور گل د رایبارۍ په هکله یې خپل ورور او د تره (اکا) د زمانو سره شریکه کړه.

بیا یې د هغوی نه غوښتنه وکړه، تر څو د هغه سره د جمعې په ورځ روپياري ته لاړ شی.

هغوی و منله.

جمعې ورځ راوړسېده.

سور گل ډېر خوشحاله و.

هغه وختي له خوبه پاڅېد او رمه یې دښتې خوا ته راونه کړه.

د سور گل نور وروڼه او د اکا (د تره ځامن) ورسېدل.

د سورگل پلار ټولو ته بلنه ورکړه تر څو پر نیمڅي کښېښي.

هغوي کښاستل.

ځنډ وروسته د سهار شیدې او د تېبې توده ډوډۍ را ورسېده. ټولو پر خورلو او شیدو څښلو پیل کړ.

بیا د سورگل پلار و ویل:

شپنه ادې

درځی چې څو.
ټول ولاړ شول.

بیا د سور گل پلار مخکې او نور ور په سې شول.

لږ ځنډ وروسته د ادې کیردی ته ورسېدل.

هغوی د کیردی خوا ته ودرېدل او غږ یې کړ.
د ادې پلاره!
وه د ادې پلاره!
میلماڼه منی؟

ادې پلار د کیردی نه را ووت.
او ویې ویل:
ولې نه!
په سترگو یې منم.

بیا هغوی ټول کیردی ته د ننه شول.

د ادې پلار هغوی د نیمڅي د کیناستلو غوښتنه وکړه.
هغه و ویل:
ورونو!
دیخوا پر نیمڅي کښېښئ.

هغوی پر نیمڅي کښېناستل.

شپنه ادي

د ادي پلار خپلي بنځي ته وويل:
د ادي موري!

هغې و ويل:
څه وايي؟

هغه و ويل:
تودي شيدي راوړه چې و يې څښو.

اوا (هوا) لږ سره ده.

خوږه هم راوړه چې نور هم خواږه شوو.

ټول په خندا شول او ويي ويل:
مننه کوو.

بيا د سور گل پلار و ويل:
تاسو ټول پاڅه او پځي، پځي خبرې کوي.
ادي خو د کوچنيوالي نه پځه پتيره وه.
غټي، غټي او پځي خبرې به يې کوي.
نو د دي کبله ټولو ورته ادي ويل.

هغوی بيا په خندا شول.
او پر ټوکو، ټکالو يې پيل کړ.

شپنه ادې

بیا څه ځنډ وروسته د سور گل پلار و ویل:
مونږ ټول خپل کارونه لرو.
بنه به وي چي په اصلي موضوع خبرې وکړو.
د سور گل پلار زیاته کړه:
ما خپله بنځه د سورگل د رایبای له پاره لېږلې وه.
هغه څو ځلي ستاسو کورته راغله.
په پایله کې د تاسو د موافقې پیغام سره راغله.

د ادې پلار و ویل:
سمه ده!
کومه ستونزه نه شته.

بیا یې غږ کړ:
د ادې مورې!
وه د ادې مورې!

هغه ولاړه شوه او ویې ویل:
څه دې ویل؟

هغه و ویل:
دسمال او پتاسې راوړه.

هغې و ویل:
سمه ده!

شپنه ادې

هغې دسمال او پتاسې راوړې او د میلنو مخې ته یې کېښودې.

یوه سپین ږیرې و ویل:

مبارک!

مبارک دې وي!

تولو ته دې مبارک وي.

هغوی دسمال واخیست او پتاسې یې و وپشلي.

چا د کمیس او چا هم د واسکته په جیونو کې واچوې.

بیا هغوی ټول و درېدل او د ادې د پلار نه یې د وتو اجازه واخیسته.

بیا د ادې پلار ودرېد.

هغه و ویل:

دا مو خپله کیردې ده.

هر کله راشئ.

میلمانه د کیردې نه و وتل او د سور گل کیردې خوا ته روان شول.

ټول سورگل کیردې ته د ننه شول.

د سور گل مور شین چای راوړ او د سورگل پلار او نورو ته یې

مبارکي و ویله.

د سور گل پلار هم د جبه پتاسې وباسې او پر خپل دسمال یې

کېښودې.

شپنه ادې

بيا يې و ويل:

ونيسئ.

پتاسې واخلئ.

هره ورځ اختر نه وي او نه پتاسې.

تولو خپل چای د پتاسو سره وڅښل.

بيا يې د سور گل پلار ته مبارکي و ويله.

له ځايه پاڅېدل.

د سور گل پلار هم له ځايه پاڅېد او د ميلمنو سره د کيردې نه د باندې شو.

ميلمنو د سورگل پلار سره خدای پاماني وکړه او هر کس خپل کارونو په سې لارل.

مياشت تېره شوه.

د سور گل مور بيا د ادې کورته لاره او د هغې سره يې د کوژدې د مراسمو په هکله خبرې وکړئ.

د ادې مور و ويل:

هر کله چې تاسو خوښ ياست.

شپنه ادې

د سور گل مور کورته لاره او د خپلې کورنۍ سره يې په دې هکله مشوره وکړه.

ټول په دې نظر شول، چې نوې اونۍ کې به د کوژدې مراسم تر سره کړو.

خو ورځې تېرې شوې او د کوژدې د مراسمو وخت و رسېد. بيا کوژده تر سره شوه.

يوه کال وروسته د واده خبره و شوه.

واده په دوبي کې و ټاکل شو.

په دې وخت کې ټول کوچيان په کابل کې ول.

هغوي خپل او خپلوانو ته يې په واده کې بلنه ورکړه.

د سورگل پلار د سيمې مشران هم په واده کې د گډون کولو له پاره و بلل.

د هېواد د دود سره سم واده هم تر سره شو.

سورگل او پانې (ادې) خپل نوی ژوند پيل کړ.

دوي مياشتني تېرې شوي.

شپنه ادې

د کابل هوا مخ په سرېدو شوه.

کوچیانو پرېکړه وکړه تر څو بېرته تودو سیمو ته سفر وکړي.

سور گل له ځانه سره ویل:

اوبنانو بیا غاړې کړي کړي
چې پرې سپرېږي سپینې خولې ژېر پېزوانونه

کوچیان، سهار وختي له خوبه پاڅېدل.

بیا یې کالي او کیردی ټولي کړي.

خپل مالونه یې پر اوبنانو او خرو بار کړل.

رمي یې نارینوو مخکې کړي.

بنځو هم د اوبنانو او خرو سره روان شول.

هغوی د کابل ښار نه ورو، ورو لري کېدل.

هغوي د لته بند د لاري ننگرهار خوا ته روان ول.

د ورځې به یې مزل کوه، د شپې له خوا به یې په دښتو کې شپې سبا کوي او سهار وختي به یې بیا مزل پیلوه.

شپنه ادې

درې شپې وروسته خپل ټاکلي ځای ته ورسېدل.

سور گل او ادې خپلو ځانو ته بېله (جلا) خیمه ودروله، هغوی به د سهار چای، غرمې او د شپې ډوډۍ د سور گل د کورنۍ سره خوړه او د شپې به خپلې خیمې ته، تله او بیده کېدل.

څو کاله تېر شول.

هغوی ته خدای زوی ورکړ.

نوم یې پرې سپلمی کېښود.

څو کاله وروسته یې بل زوی پیدا او نوم یې پرې سپیلنی کېښود.

بیا خدای یوه نازولی لور ور په برخه کړه او پر هغې یې نوم وړانگه کېښوده.

خوشحاله ژوند و.

په دوېي کې به سرو او په ژمي کې به تودو (گرمو) سیمو ته تلل.

کلونه تېر شول.

ژوند په مخه ته.

شپنه ادې

ماشومان به هم لوبدل (غټېدل).

په دښتو کې مزلونه، دورې، خاورې، اغزي، د اوبو لبروالی، کالي مینځل، ځان مینځل، ناروغېدل، په پښو تگ دا هغه ستونزې وې چې د هغوي سره د ژوند ترپایه مل وې.

ادې خپل مېړه (خاوند) د یوه مین په چاودنې کې له لاسه ورکړ او په خپله هم په هماغه چاودنه کې ټپي شوه.

ټپونه یې دومره ژور نه ول.

د زرو بڼځو له خوا په دودیزه توګه یې در ملنه وشوه.

دوې میاشتنې وروسته بېرته د پخوا په شان خپل عادي ژوند ته وګرځېده.

د ناوړو غټیا په وخت کې د رمو څرول او نورو کارونو کې د هغې ماشومانو سره نږدې خپلوانو یې مرسته کوه.

هغې ته دېرش مېړې، دوې اوبښان، دوې خره، چرګې او چرګان پاتې ول.

د هغې اولادونه کوشنې او مشر زوی یې د اته کالو و.

شپنه ادې

په ژمي کې به يې د نورو کو چيانو سره د گرمو سيمو په دښتو کې ژوند کوه.

په دوبي کې به پلازميني او نورو سړو سيمو ته کډه کوه.

هلته به يې په يوه زرغونه سيمې کې کيردې دروله، کوم خای چي د اوبو سر چينو ته نږدې و.

ادې خورا غښتلي او خوانه کونډه وه.

هغې به ډېری کارونه لکه:

- کيردې درول،
 - کالي بارول،
 - کالي مينځل،
 - خس ټولول،
 - لرگي ماتول،
 - اوږه لمدول،
 - دودۍ پخول،
 - ميينې لوشل،
 - کتخ پخول،
 - لوبښی مينځل،
 - د چيني نه اوبه راوړل
- او ميري څرول به يې په خپله کول.

شپنه ادې

مشر زوی به د هغې سره د میرو په څرولو کې مرسته کوه.

هغې یوه غټ کټه سپی هم درلود.

د سپي غوړونه او لکۍ یې په کوشني والي کې پرې شوي ول. په رنگ سور او ډېر زلاله سپی و.

هغې به سپي نه د رمې په څرولو او ساتني کې گټه اخیسته.

سپي به د ورځې له خوا څه نه ویل او ډېری وخت به د رمې سره گړځېده.

سپي به د رمې ساتنه کوه.

د شپې د خوا به د کيردۍ ننوتلو (دروازې) خوا بیده کېده او هېڅ ځناور به نشو کولای چې کيردۍ ته نږدې شي.

هغه ډېر ځيرکه او خدمتگاره سپی و.

سپي په شپني ادې هم ډير گران او د هغه نه به يې پالنه کوه.

کله ناکله به يې هغه ته په شيدو کې جوارۍ خيشتاوه (لمداوه) او هغه ته يې به يې ورکوه.

لپورونو (د ميره ورونو) يې هغې ته، تمه درلوده چې د هغې سره واده وکړي.

خو هغې نه غوښتل چې د بل چا سره واده وکړي. هغې به تل ويل:

شپنه ادې

زه غواړم چې د خاوند په نامه کښېښم.
د خپلو ځامنو، لور روزنه او ساتنه وکړم.

مگر لېورونو به يې ويل:

ته نا سم کار کوي.

دا د پښتنو دود نه دی.

ته بايد يو لېور وټاکي.

د هغې لېورونو ټولو يوه واده کړی و.

هيڅ يو يې يواځې (مجرد نه و)

ورځې تېرېدې.

ژوند د ستونزو سره مخ ته، ته.

نو هغه د پولاد په شان کلکه وه او خوشې خبرو ته به يې پام نه کوه.

د ماشومانو روزنه به يې هم کوه.

خپل ماشومان يې د رمې څرولو، خس ټولولو او د کور نورو کارونو
سره بلدول.

ماشومان يې هم د مور (ادې) په شان زيرک او هوښيار ول.

هغې به خپله کيردې د نورو خپلوانو نه، لږ لري دروله.

شپنه ادې

هغې نه غوښتل چې لیورونه یې د هغې ننداره وکړی.

څه وخت تېر شو.

بیا لیورنو یې هغې ته جرگه ولېږله.

مگر هغې د جرگې خبره و نه منه او هغوی ته یې د نه ځواب ورکړ.

بیا د جرگې کسانو پرېکړه وکړه چې هغه نه شي کوی د نورو کوچیانو سره یوځای او گډ سفر وکوي. او نه هم کولای شی د نورو کوچیانو سره په یوې سیمې کې ژوند وکړی.

هغې و منه.

د جرگې کسانو پر هغې لعنت و ویل او له کیردې نه یې د باندې شول.

هر کس خپلې کیردې خوا ته روان شو.
ادې خورا خواشینې شوه.

بله لاره یې نه درلوده.

د شپې ویده شوه او سهار وختي له خوبه پاڅېده.

شپنه ادې

ماشومان يې راوېښ کړل.

بيا يې مېرې د کيردۍ نه د باندې کړې.
کيردۍ يې ټوله او وتره.

کيردۍ يې پر اوښ بار او ټينگه يې وتره.

بيا يې نور کالي پر او ښانو او خرو بار کړل.

کوچنی زوی او لور يې په خره کيناول او خپله له مشر زوی سره د
رمي سره روانه او د کوچيانو د سيمي نه و وتل.

هغې به د هر چانه پوښتنه کوه:

نږدې سيمه چې هغه وکولای شي رمه وڅروي او د سرکاري
(دولتي) ځمکه وي.

چا به يو او بل به، بل ځای آدرس ورکاوه.
هغه په کابل کې سمه بلده هم نه وه.

څوک يې هم نه پېژانده.

حيرانه پاتې وه چې څه وکړي؟
بيا يوه کس ورته د قول حشمت خان چې د ظاهر شاه د وخت ځمکه
ده، آدرس ورکړ.

شپنه ادې

هغې پوښتنه وکړه:
هلته به زما مره مړه شي؟

کس و ويل:
د يوې رمې له پاره بسپري.

هغه خوشحاله شوه او د حشمت خان د کول په خوايي حرکت وکړ.

د حشمت خان کول (قول) هغه سيمه ده چې په اتمه ناحي اړوند کې شتون لري او شهداي صالحين لمرخاته خوا ته پرته ده.

په دې سيمه کې د مني نه تر پسرلي پورې اوبه ښکاري وي، کومې اوبه د لوگر سيند څخه چې د خلکو اړتيا ورته نه وي، ښکاري.

په پسرلي کې په کې نلونه او راز راز واښه شنه کېږي او خورا زرغون او ښکلې ښکاري.

په پخوا وختو کې به ارواښاد محمد ظاهر شاه د افغانستان پخوانی پاچا، په دې کول کې ښکار کوه.

هغه به مازيگر د خپل دوست، حشمت خان چې په هغه سيمې کې يوه لويه کلا هم درلوده، چې تر اوسه د کلا دېوالونه او ځينې برخې يې شتون لري، شپه تېروه او سهار وختي به د لمانځه نه مخکې سيمې ته، ته او البته به يې ښکار کوه.

شپنه ادې

هغه الله يوه کوچنۍ کيننتۍ هم درلوده، او هغې نه به يې د بنکار له پاره گټه اخيسته.

ادې دوي گړۍ وروسته د حشمت خان کول ته و رسېده. هرې خوا يې نظر واچوه، تر څو يوه مناسبه او ښه سيمه پيدا او الله کيردۍ ودروي.

د کول په منځ کې لږ اوبه وي.
نورې سيمي هم لمدي وي.

هغه پوهېده چې د وربنتونو (بارانونو) موسم دی.
کې دی شي وربنت و ورپري.
بيا به څه کوي؟

هغه د بار سره ولاړه وه.
سوچونه يې پيل کړل.
هرې خوا ته يې په زير سره کتل.

بيا يې پرېکړه وکړه تر څو چې و دانيو ته نږدې کوم ځای و مومي.
هغې د کورونو خوا ته مخه وکړه.
کورونو ته ورسېده.

هغې د کورونو تر څنگ يو تش ځای چې د سيمي خلکو ورته ميداني ويل و موند.

شپنه ادې

هغه ډگر (میدانی) کې ودرېده.

ماشومانو د هرې خوا منډې کړې.

بیا یې په چغو و ویل:

منډی کړئ!

اوبنډان راغلي دي.

ماشومانو د ادې د کډې شاوخوا راټول، شول.

په دې وخت کې ځوانان او نجونې هم ورسېدل.

ادې د ماشومانو نه وپوښتل:

دا ډگر د چا دی؟

کوچنیانو و ویل:

دا ځای سر کاري (دولتي) دی.

ادې خوشحاله شوه.

بیا یې و پوښتل:

دلته اوبه پیدا کېږي؟

ماشومانو و ویل:

هو!

زمونږ په کورونو کې څه گانې شته.

مونږ د څا بمبې هم لرو.

شپنه ادې

ستا ماشومان هم کولای شی چې له څاه نه د بمبې په ذریعه (واسطه) اوبه و باسئ.

بیا هغې و پوښتل:
مالونو ته به اوبه له کومه کړم؟

ماشومانو و ویل:
دلته نږدې جومات شته.

ته خو ډېرې بوشکې هم لري.
کولای شي جومات د څاه نه یې ډکې او راوړي.

ادې خوشحاله شوه.
په دې ترڅ کې څو سپین بزیري هم ورسېدل.
هغوی د ادې نه پوښتنه وکړه:
دلته څه کوي؟

هغې و ویل:
دلته غواړم کیږدی ودروم.

بیا سپین بزیرو ویل:
ته یواځې غواړي چې دلته کیږدی ودروي او که نور کوچیان هم
دلته راځي؟

شپنه ادې

هغې و ويل:

نه!

زه يواځې يم.

بيايي خپل لنډ داستان سپين رږيرو ته بيان كړ.

سپين رږيرو خپل منځ كې په خبرو پيل كړ.

ورسته يې پرېكړه وكړه تر څو هغې ته په ډگر كې ځاى ورکړي.

يوه سپين رږيري و ويل:

سمه ده خوري!

مونږ كومه ستونزه نه لرو.

مگر دا ځاى په ژمي كې ډير سوړ دى.

واورې ورپږي.

ستا ماشومان او څاروي به له سرو، مړه شي.

ادې و ويل:

زه کوچي يم.

څو مياشتې وروسته، بېرته تودو سيمو ته ځم.

سپين رږيري په خدا شول او ويې ويل:

مونږ دې وډارکړو.

شپنه ادې

مونږ سوچ کوه چې ته، د تل له پاره دلته غواړې ژوند وکړئ.

اوس کولای شئ خپله کډه کوزه او کیردی ودرئ.

بیا سپین ږیرو، پرماشومانو غږ کړ او ویې ویل:

ماشومانو!

هله!

د ادې سره مرسته وکړئ.

ټولو په گډه سره بارونه کښته (کوز) کړل.

بیایې کیردی ودره.

د شاو خوا کورونو ادې ته ډوډی او کتغ راوړ.

هغوی پر نیمڅي کیناستل او په خورلو یې پیل کړ.

په خورا خوشحالی یې ډوډی وخوره.

بیایې د اوبو بوشکه واخیسته او په جام کې یې اوبه توی کړې.

لومړی یې خپلو ماشومانو او بیا وروسته یې په خپله و څښلې.

هرڅه یې په کیردی کې منظم او ماشومانو ته یې و ویل:

زه رمه، څړولو ته بیایم.

شپنه ادې

تاسو دلته پاتې شئ.

زه رمه نږدې څروم.
لرې نه ځم.

ماشومانو و منه.

هغه روانه شوه.

هرې خوا وايښه او نلونه پرېمانه ول.

رمه، اوبښان او څرونه څرېده.

هغه ولاړه وه؛

هرې خوا يې ننداره كوه.

د غره كورنو او د كابل بالا حصار خوا ته به يې كتل.

كله به يې د شهدای صالحين اديرو ته كتل.

مېړه به يې ور په ياد شو.

اود سترگو نه به يې اوښكي توپدي.

كله به يې آسمان ته وكتل.

شپنه ادې

آسمان شين، د خاورو او دورو د لاسه به ستوري نه بنکارېدل.

دوې گړۍ تېرې شوې.

مازيگر نږدې شو.

پسونه هم ماړه بنکارېدل.

خينو يې په واښو کې سپلت وهلی و.

خيني نور ولاړ او لږ، لږ يې د نلونو څوکو ته خوله اچوله.

ځانونه يې بوخت کړي ول.

ادې پوهېده چې پسونه ماړه شوي دي.

بيا يې پسونو ته غږ کړ.

اورې!

اورې!

پسونه ټول پاڅېدل.

بيا يې پسونو ته د کيردۍ د تگ نارو کړه.

پسونه مخکې، ادې او سپۍ يې ور په سي روان شول.

شپنه ادې

ډېر ژر کيږدۍ ته ورسېدل.
د کيږدۍ خوا ته يې ودرول.
بيا يې هغوی ته ماجت د ځانه اوبه راوړې.

اوبه يې په يوه لوی لوبني (تشت، طشت) کې توي کړې.

پسونه هم نږدې شول او د اوبو په څينلو يې پيل کړ.

ادې څو ځل په لوبني کې اوبه واچوې تر څو د ټولو پسو تنده ماته
شوه او د اوبو د لوبني لري شول.

بيا يې ټول پسونه کيږدۍ ته د ننه کړل.

اوبنډان او خرو ته يې هم اوبه ورکړې.

بيا يې اوبنډان او خرونه پر مېوړيو پورې کيږدۍ نه د باندي وتړل.

سپي هم د کيږدۍ نه د باندي پاتي شو.

د کيږدۍ او د باندي څارويو څارنه به يې کوه.

څو کاله تېر شول.

ما به د هغوی د راتگ څارنه کوله.

کوم وخت به مي چي د هغوی کيږدۍ وليده، بيا به نږدې ورتلم او
د سپلمي او سپلني پوښتنه به مي کوله.

شپنه ادې

هغوی څه لوی شوي ول.
زه يې په یاد وم.

ما به هغوی هڅول چې بنونځي ته لاړ شي.
لیک او لوست زده کړي.

هغوی به خندل او ویل:
کوم بنونځی؟
چېرته؟
مونږ خو په یوه ځای نه یو.

ما به ویل:
تاسو اوس په ډگر کې نږدې کورونو تر څنګ ژوند کوئ.
حتما په تاسو اغېزه کوي.
کال بل هم تېر شو.
زه نږدې تېرېدم او د کیردې په لټه وم.
سوچ مې کوه چې ولې سږن کال شپنه ادې نه ده راغلي.
بیا به مې ویل:

کې دی شي وخت ډېر وي.
هغوی به وروسته راشي.
اوس هوا دومره توده نه ده.
ورځې تېرېږي.
د هغوی نه کوم څرک نه و.
کال تېر شو.
بیا پسرلی شو؛

شپنه ادې

د غبرگولي مياشت ورسېده.
د کول اوبه په وچېدو شوي.

ما هم د نورو په شان په کول کې تگ او راتگ پيل کړ.
يوه ورځ مي په کول کې، کوشنی رمه په سترگو شوه.
سوچ مي نه کوه چې دا به هماغه د ادې رمه وي.
ځکه هغه رمه ډېره، اوبنان او خره هم په کې ول.

نردي لارم.
د سپلمي سترگې په ما ولگېدې.

هغه مخ پر ما يې منډې کړې.
ماته نردي و درېد او سلام يې راکړ.

ما هم سلام ته يې وعلیکم و ويل:

ومي پوښتل:

چېرته ورک ياست؟

هغه و ويل:

مونږ دلته يو.

بيا مي و پوښتل:

دلته، چېرته؟

هغه و ويل:

کورکي، ډگر ته نردي.

هغه زياته کړه.

رمه ويني!

شپنه ادې

ما و ويل:

هو!

هغه ډېره کوچنۍ شوې ده.

ولې؟

هغه و ويل:

تگ او راتگ،

د ترونو فشار، زما په مور.

مونږ دې ته اړ كړو چې خپل څاروي خرڅ او كوشنې كور واخلو.

اوس په كيردۍ كې نه، بلكه په خپل كور كې ژوند كوو.

ډېر خوشحاله شوم.

هغه ته و ويل:

څومره بڼه كار!

بيا مې زياته كړه.

دلته نږدې د حشمت خان د كلا سرڪاري (دولتي) بڼونځي شتون

لري، ته كولاى شې، بڼونځي ته لاړ شې.

سبق ولولي او خپل ورور او خور هم په بڼونځي كې د ننه (شامل)

كړي.

هغه هم ډېر خوشحاله شو او ويي ويل:

زمونږ د كيسې كتاب دې چاپ كړ؟

ما و ويل:

اړ ځنډ وروسته به چاپ او يو ټوك به يې تا ته راوړم.

ته سبق و وايه!

شپنه ادې

ليک او لوست زده کړه!
پر ورور او خور دې هم سبق و وايه.

په دې حال کې به ستاسو گټه هېواد او هېواد والوته دېره وي.
ته به وکولای شي کوم کتاب چې د تاسو د ژوند د يوې کوچنۍ
برخي داستان په کې ليکل شوی دی، په خپله ولولي.
نورو ته به يې کيسې هم وکړئ.

هغه ومنه.
په خدا شو.

زه هم د هغه نه لږ لري شوم او ورته مي و ويل:
کتاب چې چاپ شو يو ټوک يې درته راوړم.

د اوس له پاره خدای پامان.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
۴. (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۶. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۷. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۸. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۹. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۱۰. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۱. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۲. صدقه جاریه/ دنیای انجینری
۱۳. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۴. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۵. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۶. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۷. پخسه در افغانستان
۱۸. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۹. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

شپنه ادې

۱۹. منار جام – الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲۶. مړنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک
کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

شپنه ادې

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بوډا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۴. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مهینه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې بڼونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)

شپنه ادې

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)
۲. سرغندوی (ناب، مشهور) پوږي
۳. لیونی لپوه
۴. بی زده کړې پوی
۵. کوشنی سوداگره
۶. سپین کارغه
۷. سور تنور
۸. خره بیزو
۹. بندي مرغه
۱۰. توده برستن
۱۱. د ژوند پای

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Herdswoman

Written by:

Architect PHD

Hashmatullah Atmar

November/December -2024

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**